

“Yes, we fuck!” i l’assistència sexual

“Yes, we fuck!” and the sexual assistance

Antonio Centeno Ortiz¹

Resum

El documental “Yes, we fuck!” tracta sobre la sexualitat de les persones amb diversitat funcional. A més de contribuir a generar un imaginari col·lectiu on aquestes es mostren com cossos desitjosos i desitjables, el procés de creació del projecte ha estat espai de trobada amb altres activismes vinculats a la corporalitat. Es descriuen les sis històries que el componen, aprofundint en la que tracta l’assistència sexual, assenyalant similituds i diferències amb altres treballs sexuals i vinculant-la amb el dret a la vida independent.

Paraules clau: ”Yes, we fuck!”, assistència sexual, diversitat funcional, vida independent.

Abstract

The documentary “Yes, we fuck!” deals with the sexuality of people with disabilities. In addition to contributing to generate a collective mindset where these people’s bodies are presented as eager and desirable, the process of creating the project has been a meeting place with other activisms related to the corporality. The article describes the six stories that comprise it, deepening in the one dealing with sexual assistance, showing similarities and differences with other sex workers and linking it with the right to independent life.

Key words: “Yes, we fuck!”, sexual assistance, disabilities, independent living.

Per citar l'article: CENTENO ORTIZ, Antonio. “Yes, we fuck!” I l’assistència sexual. *Revista de Treball Social*. Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, agost 2016, n. 208, pàgines 79-91. ISSN 0212-7210.

¹ Activista social i coautor del documental “Yes, we fuck!”. antonio.centeno@gmail.com

Diversitat funcional. Resistir, també, des del llenguatge

Hi ha moltes maneres de ser i d'estar en el món. Unxs² es desplacen caminant amb elegància felina, altrxs llisquen com electrons sobre camps magnètics en les seves cadires de rodes. Per a alguns ulls la llum pot esculpir imatges amb precisió celestial i per a altres simplificar l'univers a un to i la seva pau. La vibració de l'aire desencadena melodies en certes orelles i en altres orquestra un silenci d'abelles en el seu libar. Hi ha ments absortes en la persecució del Bosó de Higgs i altres replegades sobre si mateixes en una successió de miralls sense principi ni fi.

Es miri com es miri, una de les característiques intrínseques a la idea d'humanitat és la de la seva diversitat. En particular, és una realitat incontestable la diversitat funcional; hi ha diferents maneres de funcionar, de fer les coses a la nostra interacció amb el món, amb els/les altres i amb nosaltres mateixxs. No obstant això, no totes les formes de ser i estar resulten ben acollides. La societat ha estat organitzada com si tothom es moguéss, veiéss, escoltéss, percebéss i entenguéss de la mateixa manera.

Pitjor encara, com si fos desitjable la idea de convertir els espais i processos socials en màquines homogeneïtzadores per fabricar una mena de "ser humà normal" que ens lliurés de tota la incertesa i complexitat que comporta la diversitat, al preu de perdre també tota la seva potencialitat creativa. Com una de les formes de resistència a aquests processos de normalització, algunes de les persones, per les nostres diferències funcionals, patim una discriminació sistemàtica i sistemica, i fa una dècada que ens anomenen com "persones amb diversitat funcional"³.

No es tracta, doncs, d'un canvi de nomenclatura, sinó d'un posicionament polític que rebutja classificar les persones en funció d'unes capacitats vinculades a la idea de productivitat i considerades aïllant l'individu de la seva comunitat, sense poder comptar amb els/les altres. En lloc de posar el focus en com d'improductiu resulta el ciutadà desconnectant-lo de la resta, proposem situar l'eix de pensament en com millora la societat en el seu conjunt si dota les persones dels suports necessaris perquè, lliures de relacions de dominació, aportin a la comunitat tota la riquesa de la seva diversitat.

"Yes, we fuck!" Si follem tots i totes, follem millor

L'exitosa resposta evolutiva de l'ésser humà a la seva extrema fragilitat (naixem amb els ossos del crani encara sense

² A l'original castellà l'autor fa servir la "x" per evitar un llenguatge sexista.

³ Terme acunyat per M. LOBATO i J. ROMANACH (2005) en el Fòrum de Vida Independent.

soldar perquè un cervell enorme però immadur pugui sortir pel canal pèlvic) sempre va ser teixir comunitats d'individus heterogenis que cooperen entre si, però en algun moment de la nostra història vàrem perdre el nord, l'ànsia acumulativa va desviar el "sentit comú" cap a la idea d'individus homogenis que competeixen entre si. No obstant això, el segle XX ens va mostrar com aquestes idees mitològiques de "normalitat" i d'"individu autosuficient" poden arribar a generar la pitjor de les societats possibles, el món més "invivable" que haguéssim pogut imaginar, l'expressió més crua i paradigmàtica va ser l'Alemanya nazi d'Adolf Hitler.

Tanmateix, en les últimes dècades hem acumulat evidències empíriques que els processos socials obtenen millors resultats per al conjunt de la població quan inclouen la diversitat humana en general i la diversitat funcional en particular. Exemples d'això últim són el transport, l'urbanisme, la pedagogia, l'arquitectura... Gràcies a pensar en les diferents maneres de funcionar hem aconseguit un transport més segur i confortable, un urbanisme més habitable, una pedagogia amb més i millors eines, una arquitectura més amigable, etc. Aquests beneficis són per a tothom, no només per a les persones amb diversitat funcional, però és la presència d'aquestes últimes el que ha constituït la inspiració i el motor per aconseguir aquestes transformacions socials cap a un millor viure.

Tot apunta que hauria de passar el mateix en l'àmbit de la sexualitat; si follem tots i totes follem millor. ¿S'imaginem com seria incloure en els fins ara estrets territoris del desig i del plaer tots i totes els cossos, totes les formes de moure, sentir, entendre? Aquí sembla bategar una revolució pendent. Revolució perquè dinamita l'heteropatriarcat que segresta els nostres cossos i desitjos al servei de la reproducció capitalista. I revolució perquè reclama per al plaer dels cossos abjectes, els cossos improductius per a aquest mateix sistema capitalista. Aquest és el potencial polític que dona sentit a un projecte com el documental "Yes, we fuck!", una mirada a sis històries sobre la sexualitat de les persones amb diversitat funcional que interpel·la el conjunt de la població sobre com construïm la relació amb el nostre propi cos i amb els/les altres a través dels desitjos i els plaers en un escenari d'opressió capacitista⁴ i sexista.

¿S'imaginem com seria incloure en els fins ara estrets territoris del desig i del plaer tots i totes els cossos, totes les formes de moure, sentir, entendre? Aquí sembla bategar una revolució pendent.

Aliances crip-queer⁵, la rebel·lió dels i les monstres

Més enllà del producte audiovisual que ha resultat d'em-

⁴ Sistema d'opressió que divideix la població en dues categories, capaços i incapaçs, a partir de prevaldre unes capacitats sobre altres i mesurar-les aïllant l'individu de la comunitat.

⁵ "Crip" té caràcter d'insult, es podria traduir com "tullidx". "Queer" vindria a ser "raritx" o en el context activista espanyol "transmarikabollo" La reapropiació de l'insult per les mateixes persones que viuen amb aquesta condició busca desactivar-lo empoderant al col·lectiu.

bastar les sis històries que descriurem en els següents apartats d’aquest article, el procés de realitzar el documental ha tingut un valor en si mateix, en tant que ha generat un espai de trobada per a diferents moviments polítics vinculats al cos i a la sexualitat: feminismes, transfeminismes⁶, diversitat funcional, LGBTI⁷, treballadorxs sexuals, activisme gordx... un context de resistència radical en el qual els qui portem una dècada qualificats com “persones amb diversitat funcional” varem començar a transitar cap a la reapropiació de l’insult “crip”, en pura resonància amb els qui porten temps fent des del “queer”.

Trobar-nos ha generat experiències de les que han sorgit projectes tan estimulants com “Pornortopedia” (disseny col·laboratiu de joguines sexuals accessibles), “Nexes” (curt de postporno tolit-transfeminista), “Assex” (grup autogestionat per a l’assistència sexual) o els “Picnics mutants” (trobades lúdiques de les comunitats queer i crip) Cert que hi ha dificultats en aquest procés de confluència, com l’escassetat d’espais que siguin alhora accessibles i amigables amb el queer, o el diferent nivell de politització de cada grup. Però l’afinitat en els discursos i els florents llaços personals que es van teixint apunten a una aliança profunda que no ha fet més que començar.

Tenim discursos afins perquè compartim experiències de vida afins, que tenen a veure amb haver sofert el pes d’una mirada que menysprea la diferència, que la “patologitza” per despolititzar-la i d’aquesta manera arraconar-la i aixafar-la en aquest carreró a les fosques que és el terreny “d’allò personal”. No deixarem que això segueixi així, ens hem trobat per seguir camí juntxs, per rescatar tota la potencialitat dels nostres cossos, de la nostra vulnerabilitat, per celebrar la diferència i repolititzar la desigualtat, per encarnar una revolta des dels marges, des de l’abjecte. La rebel·lió dels i les monstres està en marxa, i potser si va a poc a poc és perquè va lluny.

Històries quotidianes. Es folla com es viu i es viu com es folla

Per descomptat, igual que ocorre amb la població en general, la vivència de la sexualitat de les persones amb diversitat funcional hauria de desenvolupar-se majoritàriament en els àmbits quotidians de les amistats, les parelles, el poliamor, les relacions esporàdiques, etc. Sabem que actualment no és així, persisteix una notable desigualtat generada per les barreres materials i simbòliques. En aquest sentit, afirmacions del tipus “hi ha persones amb diversitat funcional que només po-

⁶ Activismes feministes que qüestionen el binarisme home-dona proposant una major fluïdesa tant en la identitat com a l’orientació sexual. En l’àmbit anglosaxó s’utilitza el terme “queer”.

⁷ Acrònim per a lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals.

den follar pagant”, resulten esbiaixades (no són ni més ni menys certes que les d’altres grups humans) i juguen el trist paper de profecia autocomplerta al reforçar aquest imaginari col·lectiu que expulsa les persones amb diversitat funcional dels plaers en àmbits quotidians.

El documental mostra dues històries vinculades a la vida quotidiana, des del convenciment que es folla com es viu i es viu com es folla. És a dir, si es té una vida pròpia (impossible vivint en una institució o a càrrec de la família) podent assumir amb llibertat la responsabilitat sobre la quotidianitat, establint vincles lliures de relacions de dominació, és molt probable que es desenvolupi una vida sexual igualment lliure, rica i plaent. I, recíprocament, si es viu una sexualitat lliure, rica i plaent, es forjarà una voluntat irreductible d’arribar a tenir una vida pròpia, una vida independent.

Cal entendre que “vida independent” no vol dir fer les coses sense suports, sinó tenir responsabilitat i control sobre els suports necessaris per vincular-se lliurement amb els/les altres. La negació del dret a una vida autodeterminada va junt amb la negació del dret a una sexualitat lliure i plena, ambdues violències es retroalimenten. Tant les dones amb diversitat funcional com les persones amb diversitat intel·lectual han patit més que ningú el pes d’aquesta doble negació, d’aquí la importància que les històries de vida quotidiana recollides en el documental estiguin protagonitzades per una dona amb diversitat física i un grup de joves amb diversitat intel·lectual.

Postporno⁸ i ejaculació de conys⁹. Recuperant els nostres cossos i la seva representació

Si fins aquí hem destacat la connexió entre la quotidianitat de la vida independent de les persones amb diversitat funcional i la vivència d’una sexualitat emancipada, no és menys cert que bona part de la nostra relació amb el fet sexual queda circumscriu més al pensament que a les pràctiques, més a la nostra gestió de les imatges que la cultura, la pornografia i la ciència generen en la nostra ment que a experiències reals. Dit d’una altra manera, la representació de la sexualitat és important no tant perquè mostri una realitat sinó perquè la construeix. D’aquí que les altres dues històries de “Yes, we fuck!” siguin tallers que incideixen en la importància de reapropiar-nos dels nostres cossos i la seva representació, un sobre postporno i diversitat funcional i l’altre sobre l’ejaculació dels conys.

El postporno, com a eina política que busca reciclar aques-

⁸ Moviment polític i artístic que es reapropia del llenguatge visual del porno per proposar altres representacions de la sexualitat amb altres corporalitats, identitats, desitjos i pràctiques.

⁹ Terme utilitzat per activistes transfeministas per referir-se a l’“ejaculació femenina”.

ta poderosíssima màquina de creació de subjectivitat que és el porno, ens parla d’una sexualitat diversa en els cossos, els desitjos i les pràctiques, lliure de sexisme i “capacitisme”, empoderadora dels subjectes subalterns, descoïtocentrada i capaç de sexualitzar tot el cos. En definitiva, el llenguatge audiovisual ideal per crear un nou imaginari col·lectiu de la sexualitat de les persones amb diversitat funcional mitjançant una autorepresentació que materialitzi el trànsit d’objectes al servei d’altres mirades a subjectes enunciadors dels nostres propis desitjos i plaers.

La visibilització de l’ejaculació dels conys, una realitat ignorada per la ciència patriarcal fins a la popularització d’internet, reivindica el coneixement des de la vivència encarnada i la recuperació dels cossos de les dones per al plaer, per a una sexualitat molt més enllà de la reproducció. Quan, a més, al taller hi participa una dona cega, es fa encara més clara la lluita comuna que els feminismes i les persones amb diversitat funcional compartim per despatologitzar les nostres corporalitats i rescatar-les per a un gaudi que resulta inútil a ulls d’un capitalisme tan capacitista com sexista.

Assistència sexual i prostitució inclusiva¹⁰, eines per l’empoderament

L’assistència sexual és un suport per accedir sexualment al propi cos: reconèixer-lo, explorar-lo, masturbar-lo, són accions que habitualment cadascú fa per si mateix, però algunes persones amb diversitat funcional requerim el suport de l’assistent sexual per a això. De la mateixa manera, l’assistència sexual pot proporcionar suports abans, durant i/o després de realitzar pràctiques sexuals amb una altra persona diferent de l’assistent.

Dues de les històries del documental estan centrades en el treball sexual, una tracta sobre assistència sexual i l’altra sobre prostitució inclusiva. No són el mateix, si bé les dues comparteixen el ser formes de treball sexual amb un gran potencial d’empoderament, tant per a les persones amb diversitat funcional com per els/les treballadorxs.

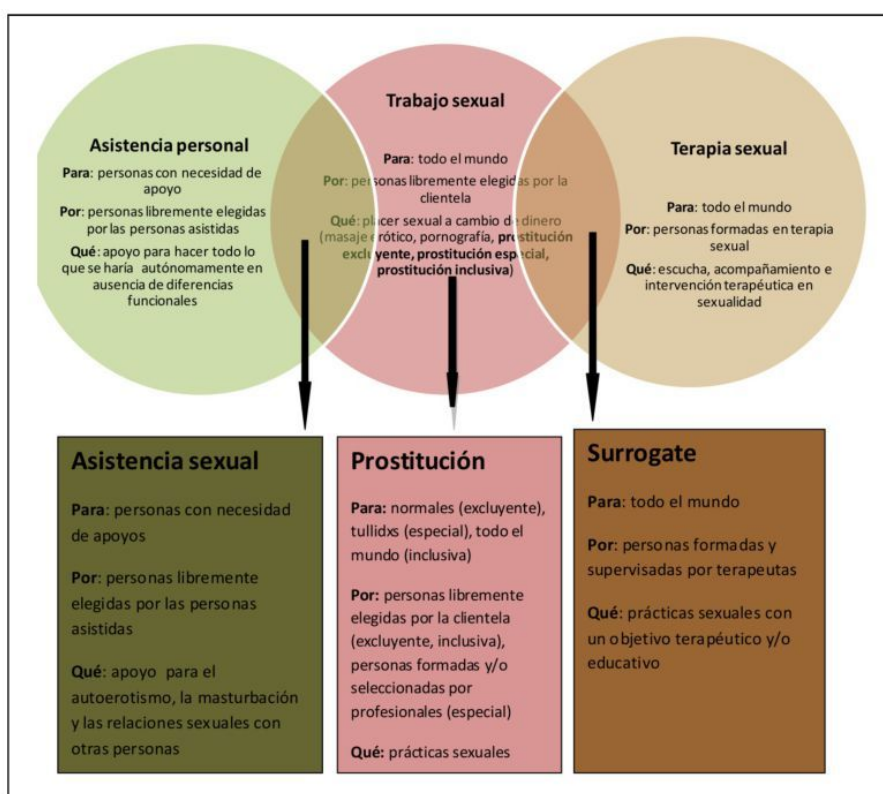
L’assistència sexual és un suport per accedir sexualment al propi cos: reconèixer-lo, explorar-lo, masturbar-lo, són accions que habitualment cadascú fa per si mateix, però algunes persones amb diversitat funcional requerim el suport de l’assistent sexual per a això. De la mateixa manera, l’assistència sexual pot proporcionar suports abans, durant i/o després de realitzar pràctiques sexuals amb una altra persona diferent de l’assistent. En definitiva, l’assistent sexual no és algú amb qui tenir sexe, sinó algú que et dona suport per tenir sexe amb tu mateix o amb una altra persona.

No proposem delimitar les tasques de l’assistència sexual per qüestions morals, sinó perquè les circumscrivim fins allà on arriba la materialització del dret a l’accés al propi cos. Les accions proposades són les que la persona amb diversitat funcional podria fer per si mateixa en absència de diferències fun-

¹⁰ Ens referirem amb aquest terme a la prostitució que atén tot tipus de corporalitats, inclosa la diversitat funcional en general i la diversitat intel·lectual en particular.

cionals. No s'inclouen pràctiques com el coit o el sexe oral, per exemple, perquè ningú les porta a terme amb si mateix, sempre es realitzen amb una altra persona. I als altres casos s'hi accedeix per acord, no per dret. En el terreny del sexe de pagament, aquest és l'espai de la prostitució inclusiva (si l'objectiu és el plaer) o del "surrogate"¹¹ (si hi ha una intenció terapèutica).

Entesa d'aquesta manera, l'assistència sexual resulta un terreny d'intersecció de dues figures laborals ja existents; l'assistència personal¹² i el treball sexual¹³. La primera comparteix amb l'assistència sexual la justificació de la seva necessitat (suport per fer tasques en la manera que determinen les diferències funcionals) i el rol que juga cada part, en el sentit que és la persona amb diversitat funcional qui assumeix el coneixement i la responsabilitat per decidir en cada moment el què i el com ha de fer la persona assistent. En el treball sexual, per contra, és la persona treballadora la qui té el coneixement i la responsabilitat per decidir què i com procedeix dur-se a terme. No obstant això, alguns treballs sexuals com la prostitució o el massatge eròtic, sí que comparteixen amb l'assistència sexual

¹¹ Figura de la teràpia sexual dirigida a la població general, no només a les persones amb diversitat funcional. El "surrogate" pot tenir pràctiques sexuals amb el pacient sota la supervisió d'un terapeuta.

¹² L'assistència personal és un suport per a l'autocura de la persona amb diversitat funcional, de manera que és aquesta qui decideix qui, per què, com, quan i on l'assisteix.

¹³ Entenem per "treball sexual" tota activitat que té com a objectiu excitar i/o proporcionar plaer sexual a canvi de diners. És el cas de la prostitució, l'assistència sexual, la pornografia, el "surrogate", el massatge eròtic....

tasques com acariciar o masturbar.

Aquesta coincidència de l’assistència sexual amb l’assistència personal, en la justificació i els rols, i amb alguns treballs sexuals, en les pràctiques dibuixa tres possibles escenaris per determinar qui hauria de desenvolupar-la com a professió:

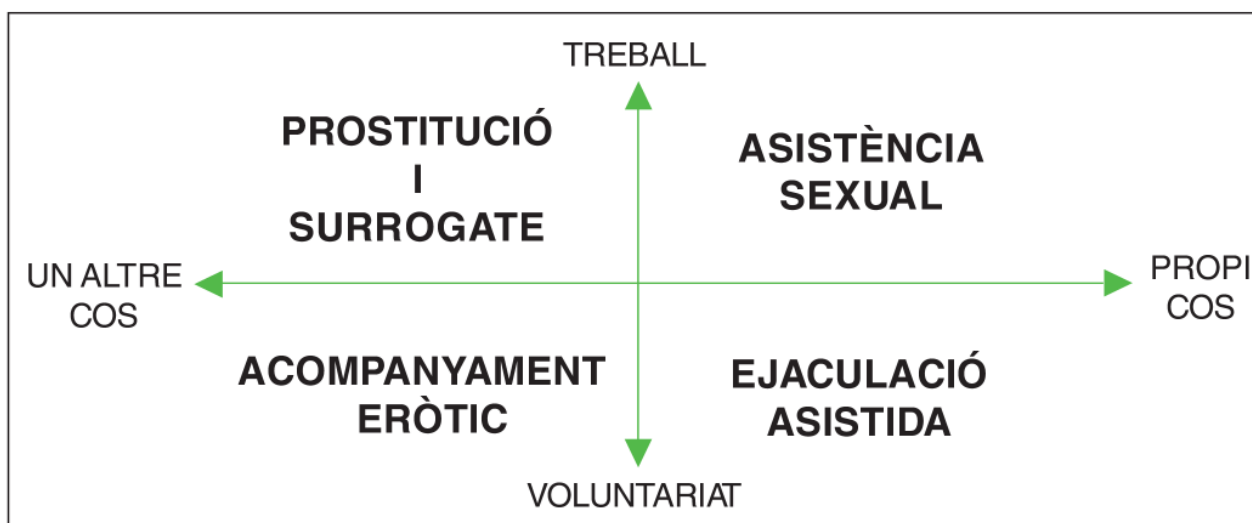
- a) Les persones que fan assistència personal i les que fan alguns treballs sexuals (prostitució, massatge eròtic) dirimeixen entre si qui es queda (o qui rebutja) el treball d’assistència sexual.
- b) L’assistència sexual es porta a terme tant per assistents personals com per treballadorxs sexuals (prostitució, massatge eròtic).
- c) Es crea una figura laboral nova, dins l’esfera dels treballs sexuals i amb els rols propis de l’assistència personal, que anomenem assistència sexual.

Al nostre entendre, l’opció (c) és més clara i ofereix millors perspectives d’arribar a articular una proposta política que converteixi l’assistència sexual en un dret que generi obligacions concretes per als poders públics, especialment pel que fa al finançament.

Tornant a les tasques pròpies de l’assistència sexual, cal tenir present que masturbar a algú o ajudar-lo a mantenir relacions sexuals amb una altra persona, té una càrrega eròtica important. Les sensacions i les emocions poden ser intenses, això dificulta la gestió del vincle i mantenir rols i expectatives. Com que tots i totes estem fora de guió, i deserotitzar l’assistència sexual no sembla ni possible ni desitjable, caldrà seguir aprenent, posant en comú, compartint estratègies i pautes per facilitar els pactes i una bona harmonia entre assistentxs i assistits/des. Tenir una definició clara d’assistència sexual és necessari perquè ajuda a delimitar tasques, rols i expectatives, però no és suficient.

Part de la confusió sobre què és l’assistència sexual ve donada per la reducció a un sol punt del que en realitat són dos eixos fonamentals per definir la figura. D’una banda, hi ha l’eix de a quin cos s’accedeix sexualment; no és el mateix accedir al propi cos que a un altre cos. D’altra banda, l’eix del treball; res a veure una activitat professional amb un voluntariat.

En el quadre (pàgina següent), l’assistència sexual se situa en el terreny laboral de l’accés al propi cos. El terme “acompanyament eròtic” és un concepte encunyat en el projecte “Tandem team” (utilitzen “acompanyament íntim i eròtic”), i el d’“ejaculació assistida” és l’utilitzat per l’entitat japonesa “White hands” (només atenen homes). Per descomptat, les línies que separen l’un de l’altre no són ni tan rectes ni tan nítides. Tot i així, és important intentar ordenar els conceptes perquè, tant els que rebem l’assistència sexual com els que la presten, tinguem el més clar possible quines són les pràctiques, les implicacions jurídiques, els rols i les expectatives que entren en joc.

La logística importa. Sobre finançament i formació

Hi ha certa tendència a qualificar d'“assistència sexual” a tot treball sexual que es faci amb persones amb diversitat funcional. De vegades s'argumenta que una formació prèvia obligatòria converteix la prostitució especial¹⁴ en assistència sexual. Una cosa sorprenent i difícil d'acceptar, en tant que si es paga per un servei que inclou accedir sexualment a un altre cos es tracta clarament de prostitució, independentment de les característiques personals de cadascú.

Aquesta concepció de la formació pot resultar estigmatitzadora per els/les treballadorxs sexuals (“són ignorants si no les formo jo”), per a les persones amb diversitat funcional (“no es poden fer càrrec de si mateixxs”) i alimenta temptacions corporativistes (“només pot fer aquesta feina qui sigui format/da per mi”). Com més formació millor, però sempre com a dret a disposició de la persona treballadora, mai com a filtre previ que segresta el coneixement i limita la llibertat personal. Quan algú va a tocar el nostre cos, la llibertat d'elecció ha de ser absoluta, perquè dona moltes més possibilitats que el servei resulti satisfactori que la pretesa autoritat que atorgui cap titulació. Les persones amb diversitat funcional tenim el millor dels coneixements sobre els nostres cossos, i el que no sapiguem ho hem d'aprendre com la resta de la població, no convertint cada activitat de la nostra vida en una pallissa pedagògica que ens clava l'expert de torn.

Amb tot això, hi ha un problema econòmic de fons; les despeses extraordinàries, l'exclusió del sistema educatiu i del món laboral, al costat d'un sistema de pensions raquític, fan que les rendes de les persones amb diversitat funcional siguin, de mitjana, inferiors a les de la resta de la població. Això dificulta

¹⁴ Ens referirem amb aquest terme a la prostitució que atén només a persones amb diversitat funcional, no a la població en general.

L’assistència sexual és un suport per accedir sexualment al propi cos: reconèixer-lo, explorar-lo, masturbar-lo, són accions que habitualment cadascú fa per si mateix, però algunes persones amb diversitat funcional requerim el suport de l’assistent sexual per a això. De la mateixa manera, l’assistència sexual pot proporcionar suports abans, durant i/o després de realitzar pràctiques sexuals amb una altra persona diferent de l’assistent.

acordar preus que satisfacin a ambdues parts. Torna a ser clau distingir entre assistència sexual i prostitució inclusiva, així com reconèixer el seu paper complementari. Entenent la primera com a eina per materialitzar el dret al propi cos és possible que a mitjà/llarg termini es pugui aconseguir que els poders públics assumeixin la seva responsabilitat en finançar-la. Comprendent el paper complementari de la segona, estarem més a prop de garantir drets laborals per a les persones treballadores.

Parlem de “paper complementari” en el sentit que l’assistència sexual empodera trencant la barrera d’accedir sexualment al propi cos, i la prostitució inclusiva empodera facilitant l’experimentació, el joc i el goig de compartir sexe amb altres cossos. El primer només és imprescindible per a algunes persones les diferències funcionals de les quals requereixen aquests suports i constitueix, per tant, un dret fonamental que ha de ser finançat per l’Estat. El segon, en canvi, no respon a les necessitats específiques que es deriven de les diferències funcionals per exercir un dret, es tracta d’un servei comú a tota la població (com l’educació, els locals d’oci, l’habitatge, el comerç...) i sabem que és molt millor que els serveis comuns siguin inclusius, que això els millora per al conjunt de la població, mentre que convertir serveis comuns en “serveis especials per a persones especials” no transforma socialment i condueix a un món amb guetos que perpetuen l’aïllament i la segregació. Partim d’una realitat en la qual la prostitució és majoritàriament excloent, però la prostitució especial no és la resposta, hem de treballar per aconseguir una prostitució inclusiva.

Així doncs, l’assistència sexual i la prostitució inclusiva són treballs sexuals diferents en la seva justificació, els rols, les expectatives, les pràctiques possibles, les persones a les quals s’adreça i la seva configuració com a dret, però complementaris en el procés d’obrir un ventall de possibilitats perquè les persones amb diversitat funcional puguem viure el nostre propi cos i el vincle amb els/les altres des del desig i el plaer.

	Accés corporal	Figura professional	Formació assistidx	Rol	Pràctiques sexuals	Asistits/des
Assistència sexual	propi	treball	voluntària	jefx	masturbació	necessitat de suports
Acompanyament eròtic	acompanyant	voluntariat	?	?	qualsevol	diversitat funcional
Prostitució especial	prostitutx	treball	obligatòria	clientx	qualsevol	diversitat funcional
Prostitució inclusiva	prostitutx	treball	voluntària	clientx	qualsevol	qualsevol
Surrogate	surrogate	treball	obligatòria	pacient	qualsevol	qualsevol
Ejaculació assistida	propi	voluntariat	obligatòria	pacient	masturbació	necessitat de suports

En els marges dels marges. Gènere i diversitat intel·lectual

Dèiem que l'assistència sexual comparteix justificació i rols amb l'assistència personal, i això ens ha d'ajudar a entendre com s'articula aquesta figura per a les persones amb diversitat intel·lectual. La manera de prendre decisions s'estructura en tres plans, en funció del que la persona amb diversitat intel·lectual pot decidir:

- a) Per si mateixa. Ningú intervé.
- b) Amb suport. Una altra persona, l'assistent personal, l'informa i acompanya en el procés.
- c) No pot decidir, ni amb suport. La seva voluntat ha de ser interpretada per l'assistent personal.

En el cas de la diversitat física tot se simplifica a (a) i per a algú en coma es redueix a (c). Entre un extrem i l'altre tot ha de ser possible. La clau és establir un protocol entre la persona amb diversitat intel·lectual, l'assistent personal i la persona garant del bon funcionament des de l'assistència (habitualment un familiar o entitat) de manera que quedi definit el millor possible quin tipus de decisions corresponen a cada pla i com actuar en cada un d'ells.

Si entenem com funciona la presa de decisions amb assistència personal entendrem com funciona l'assistència sexual per a persones amb diversitat intel·lectual: exactament igual. Sens dubte, el procés resulta més complex que amb la diversitat física, però és perfectament viable i del tot necessari. Si a algú se li ha negat de manera sistemàtica el seu dret a prendre decisions és a les persones amb diversitat intel·lectual, arraconades en els marges dels marges de la ciutadania en nom d'una "protecció" que en no poques ocasions arriba pràcticament a anul·lar-les com a persones.

I és també des d'aquests marges dels marges des d'on les dones amb diversitat funcional comencen a reclamar la seva sexualitat en general i l'assistència sexual en particular. Masclisme i capacitisme es retroalimenten per negar-les-hi el seu dret al propi cos, als desitjos i als plaers, situant-les en una posició de major invisibilitat i menor veu pública que la resta de les dones i que els homes amb diversitat funcional. Cap proposta sobre què és i com hauria de desenvolupar-se l'assistència sexual, inclosa la que hem presentat en aquest article, tindrà sentit si no s'aconsegueix incorporar la veu i l'experiència de les dones amb diversitat funcional en els àmbits de debat i presa de decisions polítiques. En aquest sentit, cal destacar la gran tasca de Soledad Arnau en l'àmbit activista i acadèmic, així com l'incipient interès en el terreny de la política per part de la senadora Virginia Felipe.

¿Mares que masturben i putes que ploren? Vida independent JA!

Unes de les imatges icòniques més tremendistes que s’exhibeixen per justificar la prostitució especial és la de mares que es veuen abocades a masturbar els seus fills amb diversitat funcional i putes que es posen a plorar en contemplar els cosos deformes. Se’ns presenta així una necessitat imperiosa, incontenible fins al punt de trencar el tabú de l’incest i que no pot ser resolta per la prostitució perquè no és inclusiva. No dubto que darrere d’aquesta imatge tremendista hi ha històries reals molt dures, però no és menys cert que hi ha moltes altres històries igual de reals i de sentit diametralment oposat. Ja hem argumentat anteriorment per què considerem que l’assistència sexual i la prostitució inclusiva són millors opcions que la prostitució especial. No disposem de dades estadístiques per descriure amb més precisió com és la complexa situació que volem transformar perquè és una realitat oculta i ocultada, relegada als foscos soterranis de la “tragèdia personal”. Resulta més necessari que mai, doncs, recordar que el personal és polític i aportar llum sobre la qüestió també des de l’experiència encarnada.

Quan vaig adquirir les meves diferències funcionals (tetraplegia) als 13 anys la meva mare es va convertir en la meva cuidadora. Durant molts anys se’m va negar l’oportunitat d’aprendre a cuidar-me. Els poders públics sortien per la tangent amb la humiliant i miserable “prestació per fill a càrrec”, la renda familiar era més que humil, impossible contractar l’assistència personal que necessitava per autocuidarme. Així, les expectatives, preferències i ritmes de la meua vida van haver de supeditar-se a la supervivència en la cura materna. La meua mare podria explicar d’ella el mateix, és clar. El vincle maternal-filial no podia estar més distorsionat i, a mesura que passava el temps i m’endinsava en l’adolescència primer i en la joventut després, la cosa anava a pitjor. En particular, no tenia la més mínima intimitat i el meu cos només existia com a problema, de desitjos i plaers ni se’n parlava. Lògic, no hi havia cap tipus de suport per explorar aquest terreny i jo no podia fer-ho per mi mateix, només podia ser font de frustració.

Aquest estat de coses va començar a canviar quan vaig aconseguir els meus primers ingressos, via obtenir beques d’estudi i donar infinitat de classes particulars. Contractava les meves (escasses) primeres hores d’assistència personal i acudia esporàdicament a serveis de prostitució. Per cert, aquí quan hi va haver llàgrimes van ser d’alegria en descobrir que el meu cos amagava més possibilitats per al plaer de les que m’havien augurat els senyors de la bata blanca. Tot molt precari, sobretot a costa d’empobrir-me, però van ser els meus primers espais de llibertat i d’intimitat.

Amb el temps i pagant, la mare i jo, un alt cost tant en el personal com en l'econòmic, vaig acabar els estudis, vaig tenir una bona feina, vaig accedir a un habitatge de protecció oficial i vaig obtenir assistència personal suficient per viure sol i sense empobrir-me, és a dir, finançada pels poders públics. En tot aquest periple la sexualitat no va ser una cosa ajornada fins a haver aconseguit "allò important". Va ser una vivència indispensable des del principi perquè les idees de llibertat, intimitat i autodeterminació tinguessin sentit. Si no se'ns permet viure travesats/des pel desig i el plaer, no hi ha ciutadania possible.

Al llarg de tot aquest procés vaig aprendre, segueixo aprenent, a deixar-me cuidar pels que em volen quan jo vull i a assumir tota la responsabilitat i control sobre els meus suports per tenir cura de mi mateix i dels i les altres. També a distingir la trobada sexual (amants, putes, núvies) del sexe amb mi mateix (assistència sexual). Així com l'assistència personal em va tornar la meva mare com a mare, l'assistència sexual em va tornar el meu cos per estar amb mi mateix des del joc, l'exploració i el plaer.

Per rescatar les nostres vides i els nostres cossos no hi ha dreceres ni podem permetre'ns dilacions. És un camí complex, que requereix trobar des del començament les preguntes adequades per no perdre el rumb. Sabrem que hem formulat les bones preguntes quan la resposta sigui clarament "vida independent, JA!"

La sexualitat no va ser una cosa ajornada fins a haver aconseguit "allò important". Va ser una vivència indispensable des del principi perquè les idees de llibertat, intimitat i autodeterminació tinguessin sentit. Si no se'ns permet viure travesats/des pel desig i el plaer, no hi ha ciutadania possible.

Bibliografia

- Documental *Yes, We Fuck!* (2015) 60 min. Antonio Centeno, Raúl de la Morena. www.yeswefuck.org

